

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๐/๒๕๕๑

วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง เทศบาลตำบลท่าข้าม ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล

ด้วยเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ต่อศาลรัฐธรรมนูญใจความว่า มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี ฯลฯ” แต่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕ วรรคห้า บัญญัติว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี” จึงมี ปัญหาว่าสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญมีความหมายรวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วยหรือไม่ หากสมาชิกสภาท้องถิ่นหมายรวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วย บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญก็น่าจะ กล่าวไว้ให้ชัดถึงวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลด้วย เพราะวาระการดำรงตำแหน่งของ สมาชิกสภาเทศบาลมีกำหนดห้าปี ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลใช้บังคับอยู่ก่อน วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยประกาศใช้บังคับ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับภายหลังไม่ควร แปลให้จำกัดสิทธิของบุคคลที่มีอยู่ก่อนตามกฎหมาย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คำว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น” มีความหมายอย่างไร หมายรวมถึงสมาชิกสภาเทศบาลด้วยหรือไม่ และเหตุใด ในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ จึงมิได้กล่าวถึงวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล แต่ กล่าวถึงเฉพาะสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เท่านั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาแล้ว เห็นว่า ปัญหาตามคำร้องของเทศบาลตำบลท่าข้าม ดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับวาระ การดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาล สรุปใจความสำคัญได้ว่า เทศบาลเป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่ง ของสมาชิกสภาเทศบาล ว่าจะมีวาระตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือจะมีวาระตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๕ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ จึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กร

ตามรัฐธรรมนูญ ๑๗๗ มาตรา ๒๘๕ วรรคห้า ได้บัญญัติว่า “สมาชิกสภาท้องถิ่น ๑ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี” และรัฐธรรมนูญไม่มีบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งได้รับการเลือกตั้งก่อนรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ดังนั้น การที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติให้สมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี จึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่มีผลใช้บังคับตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ๑๗๗ ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า สมาชิกสภาเทศบาลซึ่งได้รับเลือกตั้งก่อนวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผลใช้บังคับมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี ๑๗๗

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงเด็ดขาดมีผลผูกพันผู้ร้องซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยปัญหาอื่นตามคำร้องของผู้ร้องอีกต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญไม่ควรรับคำร้องของผู้ร้องไว้ดำเนินการต่อไป

นายปรีชา เถลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ